

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egy évre 10 frt., félévre 5 frt. negyedévre 2 frt. 50 krt., egy hónapra 1 frt.
Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.
Kiadó tulajdonos:
Kutasi Imre.

Szerkesztőség: Nagy-Hatvan-utca 1564. sz. Dr. Dusóczy ház
Kiadóhivatal: Nagytemplom-tér, 318. sz. Sz. Nagy Károly ház
Hirdetések a legnépszerűsebb árasámitás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

A nemzet napszámosai.

Debreczen, szept. 29

A kívánt eredmény tehát végre elérkezett! Az egyetemnek az ez idei tanév kezdetén történt megnyitásával megelégedéssel konstatálhatták, a kik maguk is úgy akarták, hogy a diplomás pályára törekvők, t. i. az egyetemi hallgatók száma tetemesen mecsökkent. Nem kell már félni az intelligenzia túltermelődésétől, az írástudó proletárságtól, mely kenyér híján dynamittal dobálja meg a „beati possidentes“-eknek tegnapról kelt s az ipar és kereskedelemről vett heraldikai motívumokkal ékes czimeres portáit.

A lateinerek tehát fogynak hála istennek. A magyar ember hamar észre veszi a célzatot és nem tolokodik; különben is keleten az izmaelita, kazar, sadduceus, örmény és görög szomszédságból ragadt reá annyi praktikus érzék, hogy nem neveli drága pénzen gyermekeit azon pályára, melyen azok az erkölcsi és anyagi kiéhezetés sorsára vannak praedesztinálva.

Nehezen ment a boldogult szervező és intézőnek, s nem is élte meg eszméi diadalát, ámde politikája végre is győzött s Árpád unokái a zakatoló, füstölő gyárak, az adás-vevés kufár zajától visszhangzó kalmár-üzletek, vagy a puszták távolából integető majorok felé tolonganak, hol a nehéz munka hátterében fehér asztalokat sejtene, átengedve a zöldet egy vállalkozóbb idegen növendéknek,

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Hegyek közt. *)

Oh csöndes erdők hős magánya,
Meg tudsz-e még gyógyítani?
Te szüzi táj, te tiszta léghör,
Életadó sugár az égből,
Erdő ma is a hajdani?

Mert szörnyen megviselt az élet,
E megalázó küzdelem.
Ijesztő harcra a kenyérnek,
Nem ismerve könyört, szemérmét,
Dühöng a szennyes harczeren.

Mert testem, lelkem seb borítja,
Mert egy veszendő rom vagyok.
Mert napról-napra jobban érzem,
Elsorvadok lassan, elvérzem,
Mint egy lepéd, egy sóhajod.

Lappangva jó, csak töre villog,
Orozva jön rám a halál.
Oh, rejts el engem, árnyas erdő!
Oh ments meg engem, tiszta szellő!
Add vissza eröm, hegyi táj!

Hisz én nem éltem még magamnak,
Nem láttam szépnem életemet.

*) M utatvány Z e m p l é n i Árpád költeményeinek II. kiadásából.

mely jobban tud tűrni s túrve éhezni, vagy — nem feszélyezve a „notibilitás“ hagyományos kötelmeitől — megtalálja hasznát a zöld teríték körül is.

A cél eléretett, de talán egy kissé korán? Az elaljasodott, elzüllött magyar köznemesség a kutyabőrös osztály hátat fordított a lateiner pályának, mielőtt a távozók helyét pótolni hivatott elem teljesen összeverődött volna. Az oláhok most vannak alkuban a hivatalok harmadrésze iránt, mely nép-számuknál fogva őket illeti. A felvidéki tótok zöme még nincs egészen tisztában vele, hogy a Pittsburgi köszön- és vastelepek felé magával vigye-e reményteljes sarját, hol keresni vagy ellenesetben legalább sztrájkolni lehet, vagy pedig a jólelkű magyarokra bizza, a kik az éhezni tudó fajból hurbanista profeszort vagy papot, vagy pedig készséggel hajló derekat nevelnek, mely a bürokratizmus lajtorjáján csendesesen meglapulva, mozdulatlanul türi, hogy az érdem és tehetség révén turon kívül avanszirozó választottak rajta keresztül tiporjanak.

És a nehéz, megalázó munka, az egész életen át önként vállalt nélkülözések, a lélek és szív Sylok-szerű elburkolása és megkeményítése által gazdaggá lett filiszter még szintén nem határozta el magát, hogy gyermekét odatolja-e a közhivatalok üresen kínálkozó helyeire, vagy a kenyérpályán hagyja-e?

Tart tőle, és méltán, hogy a mit ő véres verejtékkel szerzett, azt fia a zsiros hivatal mellett el fogja lassankint fogyasztani,

ha rangjához méltóan akar majd élni.

Igy nincs kizárva a lehetősége annak, hogy a tanult diplomás emberekben hiányt fog szenvedni a magyar közélet s ép úgy meg fog csappanni a számuk, mint az áldatlan Bach-korszakban, a melynek szintén kimondott célja volt a magyarságot a tanulmányi, a diplomatikus pályáktól visszariasztani.

Mi mindennek nem kellett történnie, míg idejutottunk! Szaporították a középiskolai oktatást, emelték 3—4-szeresre a tandíjat, meghosszabbították a főiskolán a tanfolyamot kétszerannyi idővel, a vizsgálatokat lassankint célzatosan oda reformálták, hogy lutri-játékká lettek anélkül, hogy a valóban tudományos és alapos képzettség kriteriumaivá tettek volna. Mindennek koronájául pedig az egy egész vagyion árán végzett egyént elvből hosszszas gyakornoki pályákon senyvesztették, úgy, hogy míg odajuthatott, hogy fizetése vagy keresményéből családot tarthasson, mepöregedett, vagy elpusztult.

De talán még mindez nem riasztotta volna el az ősei jussában öröklő magyar lateiner osztályt, ha a pénzügyminiszteriumban, mely évenként 30 millió felesleget tesz félre, ki nem dolgozzák a famózus — 10 évre szóló — fizetés-szabályozást, mely a tisztviselőt a művelt emberek igényeivel bírótársadalom köréből egyszer mindenkorra kiközösítve, ez eljárását azzal indokolta, hogy a tisztviselők kedvezőbb vagyoni ellátása az adófi-

Egy percznyi látást adj a vaknak:
Egy percz szabadságot a rabnak:
Tedd boldoggá egy perczemet.

Éh szívvél, szomjazó ajakkal
A földtől elszakadni fáj.
Oh, rejts el engem, árnyas erdő,
Oh ments meg engem, tiszta szellő,
Gyógyíts meg engem, hegyi táj!
(Egres. 1891.)

Az ördög.

Mr. Duchman a „The World“ közgazdasági és társadalmi napilap rendes tudósítója álmosan ásitott a szerkesztőségi divánon.

Nemesak átvirrasztotta a bált, hanem át is tánczolta.

Most szeretett volna a lapjának valami különös, exotikus ujdonsággal szolgálni és nem tudott. De Mr. Duchman nem volt az az ember, a ki a kudarczsal beérte volna. Csak azért is minden lapok fölé akarta emelni a lapját.

És ime nyilik az ajtó s egy kifogástalan öltözötű gentleman lép a szerkesztőségbe. Hegyes kecskeszakált viselt s a haja is úgy volt fésülve, mint a cirkuszbéli clownoké.

— Mr. Duchmanhoz van szerencsém? — kérde az elegáns idegen.

— Yess, mylord. — És kit tisztelhetek én önben?

Az idegen meghajtá magát és egy névjegyet nyújtott át a reporternek.
A fekete névjegyen vörös betűkkel ez volt olvasható:

WILLMAN DEWIL,
a pokol tulajdonosa.

— Well, kaczagott a reporter, — ha ön az ördög, akkor vigyen el engem a pokolba. Variatio delectat!

Mr. Dewil sajtáságosan mosolygott.

— Eppen azért jöttem én is kegyedhez, — hogy udvariasan meghívjam a — hotelembe.
— Na, ez eredeti! Tehát a pokolban is van szálloda?

— Tessék róla meggyőződni.

— Majd máskor. S a reporter kényelmesen hátra dőlt a pamlagon.

De a gentleman, — nem hagyta magát lezárni.

Mr. Duchman végre is kocsiba ült az udvarias „ördög“-gel.

A nevezett hotel kívülről inkább a paradicsomnak felelt meg, mint sajtáságos elnevezéseinek.

Belül pedig meseszerű fény és pompa uralkodott.

— Miért nevezi ön „pokol“-nak ezt a gyönyörű palotát? — fordult mr. Duchman a hotelistához.

— Azért uram, — mert ide járnak szórakozni az elveszett lelkek s aztán itt is röpítenek golyót az agyukba.

— Hm . . . ez tehát az előkelő öngyilkos

zető polgárok irigységét felköthetné, másrészt pedig a tisztviselőt fényüzésre kaphatná.

Már most az egészségügy nélkülözi a szükséges orvosokat, a tanügy képesített tanárokat, az adminisztráció a politikailag képzett fiatal erőket s az igazságszolgáltatás a jogvégzett szakreszczenziát, azonkívül a középiskolák — a fővárost leszámítva — és a főiskolák néptelenednek s ily kilátások mellett nem áll kisebb feladat előttünk, mint az országos egészségügyet, a középiskolai oktatást, az országos adminisztrációt és az igazságügyet gyökeresen reformálni.

— **A költségvetés.** Budapest, szept. 28. (A „D. H.” ered. távirata.) A képviselőház előtt szombaton beterjesztendő költségvetésnek indokolása a konverzió üzletek jelenlegi állását is ki fogja emelni. Az állampénztári készletek állása folyton oly kedvező — mint a Magyar Értesítő jelenti — hogy Wekerle az év végével több mint száz millió forintnyi készpénz-készlettel fog rendelkezni. A mi a valuta szabályozás végrehajtását illeti, a viszonyok kedvezőségét eléggé illusztrálja az, hogy a magyar pénzverő hivatalok még a legnagyobb erőfeszítéssel sem lesznek képesek a pénzügyminiszterium összes aranykészletét egy év alatt érmekké feldolgozni.

— **Viszály a nemzeti pártban.** Budapest, szept. 28. (A „D. H.” eredeti távirata.) A nemzeti párt értekezletén, midőn a delegációs tagokat választották meg, váratlan vihar tört ki. A párt ugyanis nem várta be, míg a késedelmeskedő Horváth Gyula alelnök megjön, hanem megválasztotta a tavalyi delegátusokat. Mikor Horváth Gyula megérkezett s hallotta a történeteket, méltatlankodva tiltakozott ellene, keményen oda mondogatta. Apponyi Albert gr. e támadásra sértődve válaszolt;

— No hát jó, én úgy se szívesen mentem, visszalepek, — eredj helyettem te a delegációba.

Horváth Nándor izgatottan ugrott fel.

— Az nem lehet! Vezér nélkül nem mehetünk.

A városban most szélteben-hosszában erről az incidensről beszélnek.

világ asyluma! Valóban érdekes . . . S a hirsomjas reporter gyorsan jegyezte a szükségeseket.

— A mint látom, önt érdekli az én szállodám? — dörzsölte kezeit mr. Dewil.

— Hogyne érdekelné. Ön nagy szolgálatot tett nekem.

— S ön nekem még nagyobb szolgálatot tesz, ha végig járja velem a szálloda termet, hajolt meg előtte a hotelier.

— Hogy én erről eddig mit sem tudtam, mormogá a reporter.

— Legelőször is az újságírók osztályába megyünk, — kezdte el az utat a hegyes szakálu cicerone.

E pillanatban három lövés dördült el.

— Mi volt ez kérdé mr. Duchman.

— Ah, semmi, — egy kissé későn érkezünk. — Éppen most lőtte magát föbe egy reporter.

— Sit tibi terra levis . . . adta rá az áldást a kollega.

S a terembe léptek.

Az életunt riporter egy batallion üres pezs-gő üveg között feküdt holtan.

— Hát miért lett öngyilkos?

— Hogy hirrel szolgáljon a kollegájának.

— Na ez már tulságos kollegálítás!

— Tehát be fog ön iratkozni?

— Micsoda?

— Azt kérdem akar e tagja lenni az én hotelemnek. — A beiratási díj tíz font sterling egyszer s mindenkorra s ezért teljes ellátás jár önnek.

— **Hurban ellen.** Budapest, szept. 28. (A „D. H.” ered. távirata.) Temesvárról sürgönyzik, hogy a bánáti evang. esperesség báró Ambrósy Béla és Krámar esperes elnöke alatt megbotránkozását és undorát fejezte ki Hurban opaszni lelkésznek a bukaresti román ligához intézett hazaellenes levele felett; kimondták egyzersmind, hogy elvárják Hurban perbefogatását és elmozdítását. Az elkeresztelések ügyében a közgyűlés a törvényhez való szigorú alkalmazkodást határozta el és Csáky miniszternek a jogvédő ténykedéséért elismerést szavazott.

A közegészségügy államosítása.

Debreczen, szept. 29.

Minden honfi keblét valódi lelkesedés tölti be, midőn a haza veszélyeztetése esetén a pártok közti küzdelem megszűnik, midőn a közös veszélyt összesített erővel elhárítani iparkodnak, vagy pedig vele szembeszállanak. Ellenben mély elszomorkodás vesz erőt rajtuk, látva, hogy e lélek és szívmelő látványt csak a külső ellenség, pl. a csár fenyegetőleg ránk szegezett szempillantása képes előidézni, hogy e veszély elárítása után a pártokra osztott hazafiak egymásközti küzdelemnek indulnak, minden üdvös intézmény létesítését megakadályozván.

Azt hinné az ember, hogy reá sem szorulnak ez üdvös intézményekre! Pedig, ime, ismét közeledik a kolera, figyelmeztetve bennünket, hogy nem csak külső, látható, de láthatatlan, rejtélyes s ennél fogva annál veszedelmesebb ellenségekkel kell megküzdenünk, még a — béke idején is.

Az egészségügyi intézmények fejlettsége mai napság mértéke a civilizációnak. Az egészség ápolása legalább épen oly fontos feladat, mint a szellem mívelése, de mondhatom annál fontosabb is, mert ez utóbbinak feltételezője. Honunk létét első sorban közegészségünk emelése biztosítja.

Ha ez ellen vétkezünk, egy természeti törvény ellen vétkezünk, azzal pedig dacolni nem lehet, különben eltipor bennünket a természet.

Tulbecslés nélkül állíthatják, hogy Magyarország rövide két évtized alatt oly óriási haladást tett minden téren, — egynek a kivételével — mint a minőre nincs példa kulturnemzetek történetében.

Ez ez az egy kivétel a közegészségügy. Ebben a tekintetben a legprimitívebb állapotok uralkodnak nálunk. A higienikusnak szíve összeszorul a vidéken uralkodó közegészségügyi viszonyok láttára, mert erre vonatkozó

— És?
— És . . . és . . . nos, a pisztolyokat is beleértve, természetesen.

A „The World” tódósítója gondolkozott.
— Megpróbálom.

— Akkor tessék kérem mindjárt a boldogult elődnek szobáját elfoglalni. — John! John!

Egy gazdag bérruhás szolga jelent meg az ajtóban.

— John, adta ki a parancsot mr. Dewil, hozzon ennek a gentlemannek egy üveg pezsgőt és két töltött pisztolyt.

Ezzel magára hagyta a reportert.

Mr. Duchman csakhamar három üveg pezsgőt üritett ki.

Azután pompásan megebédelt.

— Közbe-közbe ropogtak a pisztolyok.

Ezt már úgy megszokta, — hogy fel sem vette.

Ekkor újra megjelent a nyájas házigazda.

— Nos, — gentleman, meg van ön elégedve.

— A pezsgő kitűnő?

— Örvendek . . . mit szól ön a pisztolyokhoz?

— Semmit.

— Ohó!

Semmi közöm az ön pisztolyaihoz.

— Hiszen ön beiratkozott!

— Bánom is én!

— Be kérem önnek meg kell halni, — rimánkodott a szállat tulajdonos. Ha ön agyon szí-

intézkedések s intézmények nem is léteznek, még az azok iránti köz- és magánérzület sem.

S ki ennek az oka? Talán törvényhozá-sunk hiányai? Hiszen van közegészségügyi törvényünk, mely ma ugyan sok tekintetben elavult s ennél fogva hiányos, melynek érvényesítése azonban még ma is sok, sok áldást hozhatna honunkra. De ez a törvény ma nem érvényesíthető, mert sokat, sőt mindent reábizoly törvényhatóságokra, melyek erre képtelenek, melyekben a közegészségügyi dolgok iránt nem bírnak érzékkel, de nem rendelkeznek a szükséges szakismeretekkel sem.

Az egészségügy az adminisztráció oly része, mely csak akkor fog bőven gyümölcsözni, ha a maga érzék kifejtett. A közegészségügyi intézkedés sok jót szülhet, de annak haszna vajmi csekély, ha a maga érzés s egészségügy parlagon hever. Ez utóbbinak fejlődése, alapja s talaja a közintézkedéseknek.

Várjunk-e, míg az egészségügy iránti magánérzék kifejlődött? Az soká tartana. Az alatt kipusztulhat népünk. Itt segíteni kell gyorsan, ha áldozatokkal is.

Követeljük hogy az egészségügyi szakszemélyzet az állam által kinevezett és kifizetett személyekből álljon, kik csak így válhatnak a közégi egészségügyi bizottságoknak tudományos irányadóivá mellékletekintetek nélkül. Az állam ezek szakközgei, valamint a többi erre hivatott közegyek felelősek legyenek úgy az állam valamint a községek által hozott határozatok: intézkedések létesítéséről.

Csak ily módon lehetséges nyomást gyakorolni az egészségügy iránti magánérzésre, a nélkül, hogy az autonomia csorbát szenvedne.

A miként az állami szakértőkkel ellátott autonóm testület képesítve lenne a magánegészségügy fejlődésének biztosítása mellett, a közegészségügyet is előmozdítani, — minden ez utóbbira vonatkozó dolog reá még sem bizható, sőt általa meg sem oldható.

Nagyszabású bözegészségügyi intézkedések, mint csatornázás, vízvezetés, kórházak, temetők, laboratoriumok stb. megoldását és létesítését a kormány befolyásolni s ezekre felügyelni köteles. De épp úgy köteles az állam kellő törvények hozásáról s azok végrehajtásáról gondoskodni.

Közegészségügyi (1876. XIV. t.-czikk) törvényünk az új viszonyoknak megfelelően módosítandó s más speciális törvényekkel kiegészítendő, melyek közt e helyen csak is a kórházügyre és a táplálószerre vonatkozókat emeljük ki. A belügyminiszteriumban külön egészségügyi osztály s ezzel kapcsolatban kellően felszerelt laboratoriumokkal rendelkező

veskednék magát löni, akkor az én hotelem mindjárt 100 perccenttel többet ér.

— Hogy-hogy?

— Nos úgy, hogy én szolgáltatom az első hirt a „Strong” szerkesztőségének.

(Ez a „Strong” halálos ellensége volt a „The World”-nak.)

Mr. Duchman dühösen ugrott fel.

— De már most eltakarodjék ar ur!

— És ha százezer ördöge van az urnak, még akkor sem engedek?

— Nem-e?

— De nem ám.

— John, John!

A reporter fenntartotta az egyik teczzerolt, s a belépő szolgára irányozta.

De John kezében is eldördült a pisztoly, s mr. Dewil mosolyogva nyujtotta át a reporternek névjegyet —

— Mi tetszik?

— Kérném önt, ha a „World”-ba egy cikket tenne közzé fashionable anddquitable hotelemről. Most akarom megnyitni.

A megnyitási ünnepélyen . . .

— Mi az ön hotelének a czime?

— Hotel to the „New-World.”

— Vagy úgy?!

— Tehát meglátogat?

— Yess . . .

Az ármányos „Strong” másnap egész terjedelmébe közölte az esetet.

Ovidius,

országos központi egészségügyi hivatal állítandó fel. Az osztály az adminisztratív, a központi egészségügyi hivatal pedig a tudományos szakbeli dolgok vezetésével foglalkoznék.

Ime, nagy kérdések várják a megoldást. Mert mit ér ez az „u.“ betű a k. és k. között egy olyan nemzetre nézve, mely pusztul a rossz közegészségügyi viszonyok miatt?

B.

A hivatalhajhászok.

Debreczen, szept. 29.

A társadalom legveszedelmesebb rétege a hivatalhajhászok serege, kik hazánkban igen sűrű csoportokban lehetők fel. Mindenki hivatalnok szeretne lenni és a husz éves ifju már penzióra gondol. Nem önállóságra, hanem szolgaságra törekszik.

Sajnos tünemény közéletünk terén, hogy a mai modern fiatal emberek közt igen sokakkal találkozunk, a kik nem gondolkoznak úgy, mint a régiek, hogy hazájukat nagygyá, boldoggá és saját nevüket dicsővé tegyék; — nem gondolnak arra sem, hogy tudományuk, műveltségük vagy pedig kiváló tetteik által kimagasodjanak, hanem csak arra gondolnak, hol és kitől kaphatnak ajánlatot arra, hogy szolgálják, hogy jól-rosszal fizetett hivatalnokok lehessenek, ha csak egy forintnyi napidíjjal is. De még a parnevu is csak erre törekszik; — őt is nem a nemes ambíció és munka utáni megélhetés lehetősége, hanem az ingyen élhetőség és az urhatnamság vágya fogta el: ő is csak hivatalnok akar lenni. Miért? Mert ezt így akarja, így követeli a balnézetű társadalmunk.

Hazafiságot, nemes, nagyratörő ambíciót, csak szétszórva és kevés helyütt találunk. De hol is kell azt keresnünk? A kereskedőknél, biz' ez idáig nem nagy eredményel. Még talán reménykedni lehet, hogy a felnevelendő ambíciózus technikusokban és a hazafias, tehetséges iparosok közt majd megtalálhatjuk.

Igaz, hogy az ambíciót magunk öljük ki sok emberből, mert nálunk a nemjogász, a nemhivatalnok nehezen boldogulhat és nem igen számíthat társadalmunk elismerésére. Ha a mi fajta emberünk tesz valamit a közügyek terén, ez legtöbb esetben semmibe sem vették; és ha igen, akkor gyakran csak azért, hogy egész embersereg ellepje, fizetést kérve az elismerésért; és ha ez nyújtott, akkor majd elismerik a közügyek terén tett szolgálatait; ha pedig nem fizet, akkor vagy kigunyolják, mindenféle alaptalan dolgokkal gyanúsítják, vagy legjobb esetben agyonhallgatják.

Mind e vizás dolgok természetes kifolyásai nemzetünk általános nevelésének. Nálunk csak a jogtudományi pályán nevelkedettek és a „beamterek“ részesülnek a társadalom kiváló tisztelésében. Ezért csak e pályákat lepi el a fiatal nemzedék; ezért akar mindenki csak hivatalnok lenni, akár van reá hajlama, képessége akár nem: hajhászra mégis a hivatal, mert nálunk csak e pályán becsüli és tiszteli őt a társadalom; hogy ha mindjárt nincs is mit ennie.

Igen szomorú, és talán botránys sorokat lehetne írni az emberekről, a kik ilyen alapon alapították családi életét. De a legnagyobb része nem alapíthat ez uton családot, s így aztán a társadalom magasabb proletáriátusát képezi. Más része pedig, mely a családi életben véli felülteni a földi boldogságot, csakhamar meggyőződik, hogy egyenes uton lehetetlen kielégíteni a kor és társadalom követelményeit, családtalan marad otthonában, családja mellett is. Csak legkisebb rész közülök bír elég erővel az élet sanyaru sorsával és a mindennapi nélkülözésekkel megküzdni.

A most jelzett kárhözható társadalmi áramlat megmetyeljezi nemzetünk rétegeinek legnagyobb részét és ácsap azokra is, a kik hivatalos lennének az ipar terén kiváló szolgálatokat tenni úgy saját maguknak, valamint a közügynek.

Igy azonban elszéled, elpusztul polgárságunk az a része, mely hivatalos lenne, országos nagy közigazgatási kérdések megfajtására és az ország anyagi viszonyainak befolyásolására és vezetésére. De még azok is hajhászok hivatalok után, a kik mint iparos szülők gyermekei léptek az életbe.

A nemzet nagy kárára válik, ha az iparosok nem öröklék át atyáik foglalkozását, hanem

képzetileg valami jobb után, — keserves hivatalkozás után nyulnak. Annál károsabb ez nemcsak az érdekelt családra, hanem magára a nemzetre nézve is, minél kiterjedtebb üzletnek kell leszámolni és semmivé tenni a régi hitelt, az összeköttetéseket és az üzlet tapasztalatokat. A helyett, hogy a már egyszer megalapított üzlet az utódok után tovább vezetettnek, fejlesztetnek, kénytelen sok esetben a legvirágzóbb állapot dacára is liquidálni, mert az utódok — hivatalnokok akarnak lenni.

Különlélek.

* **Szerencsétlenség.** (Távirati tudósítás.) Uj Aradon ma a piaczon kötekedés közben H e s z Antal megölte 20 éves rokonát H e s z Ferenccet lankaszter-fegyverrel, melyet kiigazítani vitt a fegyverműveshez. Az eset a városi nép közt óriási izgalmat keltett. — A r a d o n mozgalom indult meg, hogy Kossuthot Aradmegye okt. 10-diki közgyűléséből üdvözöljék.

* **A nagyvárad asszonyháboru.** Az apácakérdésben kitört asszonyháboru mindegyre nagyobb hullámokat ver s az izgatottság a helyett hogy csillapodnak, újra fokozódik. Tisza Kálmán makacsul folytatja a küzdelmeket, mitsem törődve azzal, hogy a minapi szavazáskor 410 szóval maradt kisebbségben. Már elkészítették párthivei a felebbezést a belügyminiszterhez, melyben arra az egyetlen okra támaszkodva kéri a közgyűlés határozatának megsemmisítését, hogy a rendkívüli közgyűlés előtt nem hivtak egybe választmányi gyűlést. Természetes, hogy a másik párt sem marad tétlen. Tiszáné megsemmisítést kérő okára Gerliczyné báróné fölterjesztésében kimutatja, hogy a választmány egybehívását az alapszabályok tiltják, azért nem hivta azt egybe, így tehát nagyon kevés, jobban mondva semmi reménye sem lehet Tiszának arra, hogy a belügyminiszter megsemmisíti a közgyűlés határozatát, a mi különben annyival inkább is kívánatos, mert ezáltal a város békéje pusztán Tiszáné ambíciója kedvéért, gyökerestől felforgattnék. Gerliczyné báróné diadalát megkészezi az, hogy számtalan üdvözlő levelet kap, köztük többet a legmagasabb körökből. Ezenkívül Nagyváradon erősen készülnek a Gerliczyné mellett való ovációra és egyttal a Tisza Kálmáné ellenes tüntetésre is.

* **Öngyilkos apáca.** Zágrábban a mult szombaton halva találtak Maxima irgalmas nővért a zárda padlásán egy szent kép előtt. A boncolás kiderítette, hogy az apáca karbolsavval mérgezte meg magát. Maxima nővéren már rég mutatkoztak az elmezavar jelei s gyakran említette, hogy nagy a büne — és nem méltó az életre.

* **Görgy Arthur Kossuth születése napján.** A pöstyéni fürdő vendégei azzal ünnepelték meg Kossuth születése napját, hogy délelőt tizenegy-től egy óráig hazafias dalokat huzztak a sétatéren. A vendégek közt volt Görgy Arthur tábornok is. A cigányok emelvényéhez támaszkodva, elhuzatta a Himnusz, a Szózatot, utána pedig ezeket a nótákat: Azt mondják, nem adnak engem galambomnak, — Maros vize folyik csendesen, — Huzzad csak, huzzad csak keservesen. Ekkor a cigány hirtelen ácsapott a Kossuth-nótájába. Görgy Arthur az emelvény korlátjára hajtotta fejét és elmerengve hallgatott a hegedűk szavára.

* **Érdekes műkincsek.** A magyar monarchiának legerdekesebb műkincsei azok, melyek a zárdai domban és Szt.-Simeon templomban őriztetnek. Ez utóbbiban van az a hires vert ezüstből készült tűzben aranyozott szarkofág, — melyben Szt.-Simeon teteme pihen. E szarkofág a levegőben függ, amennyiben két bronz angyal tartja. Külsejét reliefek ékesítik s domborművű betűkkel meg van rajtva örökítve Szt.-Simon és Erzsébet királyné élettörténete. E drága ereklyetartót Nagy Lajos magyar király és neje Erzsébet királyné csináltatta és ajándékozta a templomnak. Az ereklyetartó 177 ezer cechinóba került. E nagybecsű ötvösműnek nem lévén még másolata, a közigazgatásügyi miniszter ifj. Herpka Károly iparművészeti iskolai tanárt, a galvanoplasztikai műintézet vezetőjét bizta meg, hogy annak hű mását elkészítse Herpka öt hetet töltött Zárában s úgy e szarkofágról, mint a domban őrzött ötvösművekről pontos lenyomásokat készített. A galvanoplasztikai utanzatokat itthon csinálta meg

s az iparművészeti muzeum karácsonyi kiállításán ki fogja állítani. A másolatok innen a nemzeti muzeumba kerülnek.

Csillaghullás.

„Nem is tudom, hogy mi fáj ugy nekem. Mikor azt a két csillagot nézem!“ — Mi fájna más? — zokogja Margit — az, hogy „ő nem szeret többé!“ Gyönyörű kék szemeit könyek borítják el, míg kezei erőtlennül siklanak le a zongoráról, melyen éppen ezt a szép, ábrándos dalt játszotta. Hiszen ehhez őt annyi kedves, de most már fájdalmas emlék kötötte: ez volt Zoltán kedvencz dala!

Még néhány hóval ezelőtt másképpen volt minden. Akkor a zongorán, mely most csak néha s ekkor is fájdalmasan szólalt meg — a melabus szomorú vig, pajzán jókedvre mutató dal váltotta fel. Zoltán, az a szép, magas férfi ott állott a kis művésznő mellett s csengő, érczes hangja összevegyült Margit érzésteljes játékával. — A zene után vig csevegés, kerti séta következett s a mint együtt sétálgattak, bár köznapi dologról beszéltek is: mégis oly élvezetes volt rájuk nézve a társalgás, hiszen tudták, hogy egymást szeretik s minden szóból, titokban egymás arczára irányzott tekintetből ezt értették ki.

Margit nagyon szeretett a csillagokban gyönyörködni s néha hosszasan elmerült azok nézésében. A mint a sápadt képű hold reá veté gyöngye fényét, arca oly átszellemült, oly földöntúli kifejezést nyert, hogy Zoltán szeretett volna lábaihoz borulni. De nem ezt tette, csak annyit szólt férfias komoly hangján: „Margit, én szeretem önt, látja azt a két fényes csillagot egymás mellett? Mint azok, mi is oly elváhatlanok leszünk egymástól, ha majd egy év múlva visszatérek. Mert ugy-e várni fog reám? Oh, mondja ki a boldogító igent!“

Nem felelt azonnal. Szemeit a Zoltán által mutatott páros csillagra függeszté, mintha attól kért volna tanácsot, választ. Nyájasan mosolyogtak azok feléje, biztatólag intgetve ezüst szemekkel. S Margit halkán kiejtette a boldogító szót: „Várni fogok.“ És várt türelmesen. Számolagatta a napokat, mikor majd Zoltánnak haza kellend térnie a fővárosból, hova tanulmányait ment befejezni, míg nem egyszer értesül a szomorú valóról. Régi történet ez, de azért mindig új marad.

Hűtlen lett, nem szereti többé. Egy szép, gazdag, de rendkívül kaczer teremtés annyira behálózta, hogy Margitról egész megfélekedezett s már hónapok óta levelet — mire ezelőtt oly epedve várt — sem küldött neki.

Ezért volt szegény Margit oly szomorú, ábrándozó mindig, nem volt kedve semmihez, került a társaságot, a szórakozást, hiszen mit ér az — nélküle. Barátnő, ha messziről látták — szomoruan sugtak össze: Szegény Margit, meny mire megtörte a bánat! S igazuk volt. Az egykor virágzó szépségű, élet és egészségtől duzzadó alakra nem lehetett ráismerni. — — —

Este van megint. Margit a kerti padon ül, ugyanazon a helyen, hol Zoltán örök hűségét, az általuk választott két csillagéhoz hasonlót ígért neki. Ki hitte volna akkor, hogy ez csak ígért marad? Lelkét egészen betölték a mult édes s fájdalmas emlékei, majd a jövő sivar képe vonult el előtte. Mi vár reá? szenvedés, küzdés; küzdés a mindennapi bajokkal! Ábrándosan nézett az égbe, meg-megrezzen, ha egy csillag alá fut a végtelenbe. Egyszerre megvillan agyában a gondolat: Miért ne rövidíthetné meg szenvedéseit, itt hagyva a földet, hol oly kevés öröme volt, mikor odafönn mennyivel boldogabb lehetne! Együtt kutatná az angyalokkal a Mindeniség titkait, mi földi emberek előtt rejte marad, ott nincs keserűség, csalódás; minden oly tiszta, oly magasztos, mint maga a Teremtő! S a csillagok is olyan hivatatólag mosolyognak le rá, mintha mondanák: „Jer, hagyd ott a sivar földet, hol annyit szenvedtél s feledd a hűtlen kedvest, mi örökké fogunk szeretni!“

Es Margit enged a hívásnak, a gyors elhátározás tette érlelődik benne. Szobájába megy: néhány sort ir édes anyjának, melyben bocsánatát kéri, a miért itt hagyja; de ő rá ott fenn boldogabb élet vár s aztán úgy is találkoznak majd egykor... „Neki nem hagy hátra izenettet, ne is tudja meg ő, hogy mily szerencsétlenné

tette azt, kit egykor úgy szeretett. Rövid ima után kis üvegsét vett elő a szekrényből, felhajtja tartalmát, ágyára dől egy halk sóhajjal s elalszik — örökre.

Künn e perczben fut le a halványabbik csillag, az ő csillaga. Égi testvérei szomoruan néznek utána, majd kis idő múlva, mintha ismét mosolyognának. Vajjon minek örülnek? . . . Margit tiszta lelke most érkezett közejük . . .

Hajnalka.

Egy a sok közül.

Pálosy Andor utazásközben vette a lesújtó hírt, hogy ifju neje hirtelen megbetegedett. Haza sietett, de egész utja alatt nem tudott megszabadulni attól a súlyos fisikai nyomástól, mely ágyára nehezedett és benne vigasztalan ürességet, valami kimondhatatlan bánatot és aggodalmat keltett.

Andor neje szép, virágzó, ifju volt; azzal vigasztalta magát, hogy az emberek nem halnak meg olyan gyorsan, ha még alig husz évesek, de azért még se tudta magától elriasztani azt a sötét előérzetet, mely mind jobban befészkelte magát agyába.

Es amit Andor egész utja alatt sejtett, amitől rettegett, az szomorú való lett. Mire haza ért, szép nejét halványan és némán látta maga előtt feküdni. Nem sirt, nem rimánkodott, csak soká rámeresztette tekintetét neje holttestére, mint valami idegen, talányszerű dologra, melyet nem tudott megérteni. Csak egy érzés uralkodott rajta, az, hogy azok a részvétet fitogtató emberek hagynák őt magára; egyedül akart maradni fájdalommal.

A temetés után Andor visszavonult abba a kis szobába, melyben mindig nejével együtt időzött.

„Bár csak aludni tudnék!” mormogá ő és behunyta pilláit. De nem sokára ismét felemelte fáradt szemét, melyeknek tekintete most az íróasztalán álló, nejét ábrázoló arcképre esett. Minél jobban nézett a kedves arcvonásokra, annál inkább maga előtt látta ifju nejét életvidor frissességben, látta szép fekete szemét és hallotta ezüst kacagását. De most összerázkódott. A visio elreppent.

„Elment. Számomra nem maradt más, mint az elvesztett boldogság emléke.”

Es amikor Andor e szavakat mormogá magában, feléledtek benne amaz idők emlékei, midőn ő kettőn megtalálták egymást. Előkerestek azokat a leveleket, melyeket akkor váltottak egymással! Mily szép idő, mily túlaradó boldogság volt kiolvasható e levelekből.

Ujra elolvassa a leveleket. A meghalt boldogság újra felébredt, mialatt ismét és ismét átfutja a kedves sorokat. Egyszerre megszabadul attól a kínos fájdalomtól, a mely lelkét elsötétíti. Szemei megtelnek könyekkel. A betűk tánczolniak előtte, nem lát semmit. Egészen elmélyed elvesztett boldogságának emlékeibe, melyeket megakar tartani örökre.

Az arckép után nyul és hosszú, forró csókot lehel a hideg papírra — mialatt ajkai nejének nevét rebegik:

„Ilona!”

A levelek előtte fekszenek még. Andor összeszedi őket és visszahelyezi a szekrényfiókba, melyben neje az összes leveleit megőrizte. Mind e leveleket Andor most rendezni akarja, hogy mint neje hagyományát, azokat megőrizze. Ezeket szentül meg fogja tartani, ezek lesznek az ő bibliája, mert hiszen minden egyes sorból kiolvasható neje egész lényének kedvessége, gyermekies ártatlansága, a szerető ifju asszony teljes boldogsága.

Andor rendezgeti a leveleket. Talál leveleket magától, majd leveleket neje anyjától, fivéréitől, nővérétől, de most hirtelen megrezzen.

Mi ez? Nehány levél ismeretlen, erőteljes férfirással! Andor remegő kezéből kihullanak a levelek, de megint felszedi azokat, kimondhatatlan félelem tölti el keblét és visszariad attól, hogy e leveleket elolvassa.

Mintha láz rázkódtatná meg egész testét, úgy reszket minden tagja és a levélpapírost idegesen tördeli ujjai közt.

— El kell olvasnom őket, kiáltá végre fájdalmasan.

Es olvasni kezdi. Szégyen és harag pir futja be arcát. A levelek kihullanak kezéből, karjai lerokkadnak.

Ő maga lehanyatlik a székbe, hol egy ideig kabultan marad. Arca haláláspadt, vonásai eltorzultak.

Andor nem érzi többet, hogy neje meghalt. Nem is gondol többé erre.

Mint előbb csupán azon egy érzés uralkodott rajta, hogy boldogsága örökre elveszett, úgy most csak azt érzi, hogy az a nő, kit ő szenvedélyesen szeretett, az megcsalta őt. Az az asszony, ki oly ártatlanul tudott reá mosolyogni, az mindennap hazudott neki szerelméről!

Bizonyítékai vannak erről, megczáfolhatatlanok.

Agyában csak az a gondolat foglalt helyet, hogy miért csalta meg őt az az asszony! Őda rohan az arcképehez, vad dühvel felkapja azt és szétépti ezer darabra.

Majd visszamegy a szekrényhez, felszedi az elszórt leveleket és a kályhához megy azokkal.

Egyenkint beledobja az áruló leveleket a tűzbe, melynek vörös lángja mohón emészti meg a sustorgó papírfoszlányokat.

Midőn az utolsó levél is hamuvá vált, Andor visszatér az íróasztala elé és megtörtén hanyatlik székébe. Eloltja az égő lámpát, jól érzi magát az őt környező sötétségben.

Fejét lecsüggeszti, két kezébe temeti arcát és keservesen zokog.

Csak egyszer jajdul fel benne a nagy fájdalom, és ekkor felkiált:

Istenem, hát melyiküknek lehet már hinni!?

Debreczen városa biz. közgyűlése.

Debreczen, Szept. 29.

Rendkívül élénk érdeklődés mutatkozott a városnak ma tartott bizottsági közgyűlése iránt. Már 9 óra előtt tömött sorokban ültek helyeiken a v. bizottsági tagok, várva a közgyűlés megnyitását.

Gróf Dégenfeld József elnök-főispán 9¹/₂ órakor nyitotta meg a közgyűlést. Üdvözlő a megjelent bizottsági tagokat és fájdalommal emlékszik meg Kovács Sándor t. főügyész haláláról. Indítványára a közgyűlés egyhangulag elhatározza, hogy Kovács Sándor emléke jegyzőkönyvileg megörökíttessék és özvegyéhez részvétlirat intézessék.

Olvastatták a polgármester jelentései f. évi július és augusztus hónapokról, melyeket lapunk minden hónap végén egész terjedelmükben közölt. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette.

A vallás és közoktatásügyi miniszter leiratát, melyben a reáliskola államosítására vonatkozó szerződés egyes pontjait a biz. közgyűlés felterjesztése szerint módosítani óhajtja, — a közgyűlés tudomásul veszi és határozza, hogy a tanács a szerződést készítse el és a miniszternek, aláírás után, megerősítés végett terjeszse föl.

Brassó megyének a szegény árvák utadó mentessége tárgyában a képviselőházhoz intézett s ide küldött kérvényéhez a közgyűlés hozzájárul.

A Fröbel gyermekkert egyesületnek 1893. évre 200 frt segélyt megszavaz a közgyűlés. — A zenede építési segélyül 20 ezer forintot kap az alapítványi pénztárból. — Az izr. hitközség kérvényét segély iránt a közgyűlés elutasítja. — A tornaegylet kérvényére a közgyűlés határozza, hogy a tanács határozati javaslatát, mely szerint 4000 forint segély adassék. — A ref. egyháznak átíratára, mely szerint a megválasztott hatodik lelkész részére bordeputátum és fa-illetmény kiszolgáltatását kéri, — a közgyűlés a kért bordeputátumot megtagadja, a fa-illetmény kiszolgáltatására vonatkozólag pedig bevárja, míg az erre kiküldött nagybizottság a fa-ügy rendezését bevégezi.

Az 1893. évi házépítési költségelőirányzat tárgyalásánál Dr. Bakonyi Samu éles hangon kel ki a színház mostani igazgatója ellen, ki eljárásával valósággal eljátsza azt a nagy jóindulatot, melylyel a városi magisztratus iránta viseltetik és nem érdemli meg azt a nagy áldozatot, melyet a város a színház érdekében hoz. A koronázási jubileum alkalmával irodalmi czélokra tett 20 ezer forint alapítvány kamatainak miként való felhasználásánál megkérdezen-

dőnek véli a „Csokonai-kört,” mint erre illetékes irodalmi testületet, vagy pedig kultur-bizottság létesítését. Az adókiivető hivatalok tisztviselőinek gyöngén való dotálását említi fel. Szabó József főszámvevő és gróf Dégenfeld József főispán fölvilágosításai után a közgyűlés a költségvetést a tanácsi előterjesztés alapján elfogadja és a föllebbezési hatarnap lejártával a pénzügy-miniszterhez terjeszti fel.

Márk Endre a tárgysorozatba fölvenni kéri a tanácshoz beadott két kérvényét a Kossuth-ünnepélyt rendező bizottságnak, mely kérvények egyike a Czegléd-utczát Kossuth-utczává kéri elnevezni; a másik az ünnepély jövedelmének városi kezelés alá vételét kéri.

A közgyűlés egyhangulag elhatározza, hogy a Czegléd-utczát Kossuth utczának nevezi el. (Lelkes éljenzés.)

Fülep Jakabnak föllebbezésére a közgyűlés a pallagi földekre Hidvégér Mihályval kötött szerződést névszerinti szavazás utján 76 szóval 74 szó ellenében megsemmisíti és új árverést határoz, a város tisztviselőinek, kik úgy az árverésnél, mint a szerződésükötésnél eljárak, eljárásukat teljesen korrektnek ismeri el.

Gróf Dégenfeld József főispán a szavazás eredményét kihirdetve, különvéleményét jelenti be; Vértessy István főjegyző, föllebbezést jelent be a közgyűlés határozata ellen.

Ezután következett a főügyész állás betöltése választás utján. A kandidáló bizottság: Márk Endre, Kuczik Gábor és Fráter Imre a főispán részéről, a közgyűlés részéről Tóbi István, Paksy Imre és Serli Ede visszavonult; a szavazatszedő bizottságokat következőleg alakítja meg a főispán: I. bizottság. Elnök: Lengyel Imre; szavazatszedő bizottsági tagok: Erber Vilmos és Dicsőfi József, jegyző: Medgyaszay Miklós. — II. bizottság elnöke: Szabó Kálmán; tagjai: Jóna Dániel és L. Nagy Bálint, jegyzője: Zöld Mihály.

Főispán elnök a jelölő bizottság határozata-
kép kijelenti, hogy három pályázó jelöltet a következő sorrendben: Dr. Kóla János, Dr. Magoss György és Abraham László. Névszerinti szavazás kéretvén, azt elnök-főispán elrendeli. A szavazást mindkét bizottság eszközli. Beadatott összesen 147 szavazat.

Ebből Dr. Kóla Jánosra 53, Dr. Magoss Györgyre 13 és Abraham Lászlóra 80 szavazat esett — E szerint elnök főispán Abraham Lászlót a főügyész állásra megválasztottnak jelenti ki.

Az idő előrehaladottsága miatt főispán az ülés folytatását holnap reggel 9 órára tűzte ki.

N A P I H I R E K.

Határidő naptár.

Nagy sétahangverseny vasárnap és húsvétkor d. u. 6 órakor a Margit-fürdőben.

Múzeum a kollegiumban a közönség számára nyitva van vasárnaponként 10 től 12-ig délelőtt.

Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek nyitva pénteken 11-től 12-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollegiumban, aug. 1-ig zárva.

A kir. itélő tábla hivatalos órái d. e. 8—12-ig d. u. 2—5 óráig. — Az ígató, kiadó hivatal és az íratás nyitva d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnap és húsvénap d. e. 10—11 óra közt.

— A király nevenapja Debreczenben. Mint minden esztendőben, úgy az idén is megünneplik Debreczenben Ó Felségének, a magyar királynak névnapját. Október negyedikén, azaz a jövő héten kedden a református nagytemplomban és a szent-anna-utczai római kath. templomban hálaadó istentiszteletet tartatnak. — Reggel nyolcz órakor a református nagytemplomban lesz isteni tisztelet, míg kilencz órakor a r. kath. templomban ünnepi szent mise.

— Kossuth utca Debreczenben. Ma délelőtt tizenegy órától kezdve a Czegléd utca többé nem viseli ezt a nevet; Debreczen város törhatási bizottságának közgyűlésében lelkesülten, egyhangulag szavazták meg hogy a nevezett utca Kossuth Lajos nagyháziának a nevét viselje. A Kossuth ünnepélyt rendező bizottság nyolczvan törvényhatósági bizottsági tag aláírásával sürgős kérvény-

nyujto
elneve
náljon
ohajta
javasl
közvet
Kossu
Márk
nem l
bizotts
demlő
ez az
Gróf
kijelen
javasl
zatba
mert
rende
a tárg
ban e
felszó
olvast
hogy
tessék
és De
zánkfi

nek s
zölte
Bec

torna
sárna
terem
az eg
megh
válas
szám
szám
sévgy
gyüle
ditvá

szerv
Debr
a vá
zálás
odaa
taná
sét u
ranc
Debr
jeszt
jelen
túzo
ezt a
k i a
500
tése
360
frt,
évi t
gyak
nok
k i a
ruhá
javít
világ
petr
foga
Ez e
nyek
a kő
esol
mez
mü
gép
1500
gós
zán
val,
frt.
gép
szu
frt
letes
deku
érm

nyújtott be a városhoz, hogy a Czegléd utca elnevezés helyett a jövőre Kossuth utca domináljon. A városi tanács látva a bizottsági tagok ohajtásának ily inpozáns kifejezését, maga hozta javaslatba, hogy a Czegléd utca és a vele közvetlen összekötetésben álló kis Czegléd utca Kossuth utca nevet nyerjen. A közgyűlésen Márk Endre szólalt fel, mert a tárgysorozatba nem látta felvéve a Kossuth ünnepélyt rendező bizottság javaslatát és kérelmét, figyelmet érdemlő indoklásában arra kérte a közgyűlést, hogy ez azonnal vegye tárgyalás alá a kérvényt. — Gróf Degenfeld főispán válaszulva erre, kijelentette, hogy a tanács határozatát, illetve javaslatát elkészítette e tárgyban s hogy a sorozatba az ügy fel nem vétetett azért történt meg, mert a sürgős kérvénye a Kossuth ünnepélyt rendező bizottságnak már akkor érkezett, mikor a tárgysorozat kinyomattatott. A kérvény azonban elintézés alá kerül. Komlóssy Arthur felszólalására azt azonnal tárgyalták, illetve felolvasták s lelkesen, egyhangulag mondták ki, hogy a Czegléd-utca Kossuthról neveztesse el. E pillanattól megszűnt a Czegléd-utca és Debreczen egyik legszebb utcája nagy házankfiának Kossuthnak a nevét viseli.

— **Gróf Pongrácz** huszár-főhadnagyot, kinek szerencsétlen végű balesetét részletesen közölte lapunk, betegsége komolyabbra fordultával Bécsbe vitték fel gyógykezelés végett.

— **A tornaegylet közgyűlése.** A debreczeni tornaegylet, folyó évi október hó 9-én azaz vasárnap délelőtt 10 órakor a főreáliskolai tornateremben évi rendes közgyűlést tart, melyre ugy az egylet tagjait, valamint a tornaügy barátait meghívja az elnökség. A gyűlés tárgyai: 1. A választmány évi jelentésének tárgyalása. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése s a pénztárnoki számadások megvizsgálása és a jövő évi költségvetés megállapítása. 3. Tisztújítás. 4. A közgyűlés előtt három nappal írásban beadott indítványok tárgyalása.

— **A debreczeni tűzoltó-egyesület újja-szervezése.** Jól tudják azt lapunk olvasói, hogy Debreczen város tanácsa áldozatokat kész hozni a város érdekében a tűzoltó-intézmény reorganizálására. Magának a testületnek a parancsnoksága kész örömmel vette kezébe az ügyet s odaadó buzgalommal dolgozott, hogy a városi tanács megkereséséhez hiven véleményes jelentését újjászervezéséről megtehesse. A tűzoltó-parancsnokság ezt a jelentést már elkészítette s Debreczen szab. kir. város tanácsához be is terjesztette. A tizenkét nyomtatott oldalra terjedő jelentésből kiemeljük a következő adatokat. A tűzoltóság évi kiadásaira 10 896 frtot vett fel és ezt a következőkben osztályozza: I. Személyi kiadások. Gépezés őrpáncsnok évi fizetése 500 frt, szolgálat vezető őrpáncsnok évi fizetése 400 frt, I. osztag vezető évi fizetése 360 frt, II. osztag vezető évi fizetése 312 frt, 8 mászó évi fizetése 2304 frt, 7 szivattyús évi fizetése 1848 frt, 3 kocsis évi fizetése 792 frt, gyakorló mester évi tiszteletdíja 600 frt, szertárnok évi tiszteletdíja 100 forint. — II. Dologi kiadások. A fizetéses legénység (20 ember) ruházata 1000 frt, irodai szerekre 50 frt, gépjavitásokra 700 frt, gép felszerelésekre 600 frt, világítás, légszesz 300 frt, gyógyszerekre 30 frt, petroleum és tisztító szerekre 400 frt, idegen fogatoknak 400 frt, előre nem láthatókra 200 frt. Ez összesen 10.896 frtot tesz ki. Felszerelvényekre 10.480 frtot kér. A felszerelvényi tárgyak a következők: Vízfordó lajt kocsi egész kovácsolt vasból rugókra építve, 600 literes vaslemezről készült hordóval 2080 frt. Vízfordó jármű az eddigi mintára 1200 frt. Duplex vízszállító gép 100 % henger atm. s egyéb felszerelésekkel 1500 frt. Gőzfecskendő, forcsőves kazánal, rugós kocsi szerkezettel, vörös réz szél és pótkazánal osztott sugárral, 2 sugárcső, 4 szoporkával, 4 drb szívó tömlővel, szívó kosárral 3200 frt. Magirus létra 4 kerékre, legújabb rendszerű gépezettel, lófogatra berendezve, 24 méter hosszú 1900 frt. 600 méter tömlő, csavarzattal 1 frt 600 frt. Mindezeket pedig bejelentésében részletes ismertetéssel kíséri, melyre az ügy közérdekű voltánál fogva, még lesz alkalmunk visszatérni.

— **Katona-szőkevény.** Szenzációs szökés történt a közel napokban a vasuton. A Báránd és Püspökladány közötti uton a vonatról megszökött egy közhadserégbeli fogoly, baka-katona. A vonaton utazó bakát 3 katona kísérte ugyan, de azért ez a felügyelet nem bizonyult elégségesnek, mert a katona-fogoly megszabadulva őreitől, megszökött. A vonaton ugyanis a három őrző katona, abban a tudatban, hogy a robogó vonat nem áll meg utjában, csendes álmra hajtotta fejét. Azonban keservesen megadták az árát ennek az alvásnak, mely után igen kínos volt az ébredésük, mert azt kellett tapasztalniok, hogy az őrizetükre bízott katona-fogoly elillant. A legközelebbi állomáson nagy zűrzavar támadt az utazó közönség között, szerte kutaták a megszökött katona-foglyot, de sehol sem akadtak még csak nyomára sem. Rögtön jelentést tett a három fegyőr katona a szolgabírósnak, mely is a katona-szőkevény elfogatására 24 csendőrt küldött szét a közeli vidékekre. A csendőrség azonban ugy látszik, nyomát vesztette a szőkevénynek, mert mindeddig nem érkezett jelentés a kiküldött csendőröktől.

— **Kinevezett tanítónő.** Kóhuti Kornélia, Kóhuti Már debreczeni izraelita tanító leánya a berzeviczi (Sárosmezye) áilami elemi iskola rendes tanítónőjévé neveztetett ki.

— **Illeték a vidéki kamaráknak.** A kereskedelmi miniszter a napokban értesítette a kereskedelmi és iparkamarákat, hogy az osztrák magyar bank vállalatai adója után járuló kamarai illeték ezután nem csupán a budapesti, hanem megfelelő arányban a többi hazai kamarákat is fogja illetni. A bank adója Budapestnek iratván elő, az ottani kamara részére megállapított 1 százalékos kulcs szerint fog a kamarai illeték is kivetetni és pedig akként, hogy a bank jelzálog üzletére kivetett adó után az illeték a budapesti kamarát illeti, a bank egyéb üzletéből eredő jövedelemre eső ez után kivetendő egy százalékos kamara illetéket pedig a bank jövedelme arányában osztják fel az érdekelt iparkamarák közt. Annyiban nagyon helyes ez az intézkedés, mivel a gyengébb jövedelmű vidéki kamarát is képesíti, hogy a velők szemben mindinkább fellépő anyagi áldozatok iránti igényeknek mint a különben is gazdag budapesti kamara, szintén megfelelhessenek,

— **Időjárás.** Egyre rövidülnek a napok, napról napra hamarabb köszön be az este. Bizony csak az éjjelek hosszabbak már is, de még hosszabbak lesznek ezután mint a nappalok. A hivatalokban is készülődnek a korán beköszöntő estekre, mikor is a hivatalos órák végét, megelőzi az esti homály. A hivatalokba már bevezették a lámpa-gázokat, pedig még sok ember ajkáról hangzik a panasz. „Ejnye be kuya meleg van.”

— **Megszökött a feleségétől.** Férfi hűséget a gyöngédmén nagyon szereti ahhoz a kis pehelyszerű virághoz hasonlítani, melyre ha reá fujtunk, egyetlen szál sem marad meg, mind megannyi tova száll. Mégis ha a férfi meg a nő hűséget a gyakorlati élet terén vigyázzuk meg a meg a meggyőződés arra a konzekvenziára vezető az embert, hogy a kettő közt hűségben mégis csak a férfi a nagyobb részes. Riporteriténykedésének ideje alatt egyik kollegánk statisztikát állított össze s az világosan tünteti fel, hogy Debreczenben ez évben kilenc olyan esetet írt meg, amikor a feleség hűtlenül elhagyta s megszökött az urától az első eset pedig ez évben itt nálunk ma állott elő, hogy a férj szökött meg a feleségétől. Az érdekes paraszt história hőse egy fiatal suhancz legény, ki a házasság első napját is megunta, mert a felesége körmökkel akarta betanítani alattvalójául. Ugy jöttünk az eset nyomára, hogy az asszony szerkesztőségünket kereste fel, írniok be az újságba: beleegyeznek abba, hogy férje ura viselje a kalapot, csak jöjjön haza.

— **A joghallgatók önképző-köre** tegnap délután tartotta első, alakuló gyűlését a főiskolában. A tisztviselők választása is ugyanekkor ejtetett meg. Nagy mozgalom, élénk érdeklődés jellemezte az első gyűlést. Az önképző kör elnökévé Szűcs Géza 3-ad éves jh. választatott meg szótöbbséggel. Titkárrá Kun Béla

II. é. jh. lett szintén szótöbbséggel. Főjegyzővé szótöbbséggel Szabó Bertalan III. éves, pénztárnokká Király Ernő I. éves egyhangulag; aljegyzővé Bizerszky Iván II. éves, ellenőrré Dóczy Emil II. éves választattak meg szótöbbséggel. Választmányi tagok lettek: Kovács Gyula IV. é. jh., Ballai Béla III. é. jh., Gyálókay Sándor II. é. jh. és Miskolczy Lajos I. é. joghallgatók.

— **Csak egy férfival.** Össze találkozik két asszony a pércsi soron ugyancsak elkezdnek sípogni, de hát hogy is ne, mikor már 31 nap óta nem látták egymást. Rakják is a szót szóra aki arra megy el, majd bedugja a fülét. Csak a figyelmes riporter jegyez fel belőle két sort, amelyet aztán megörökítve ad elő:

— Igen én eltudom képzelni az ön házasságának életének kinjait, — hiszen én is éitem házasságban.

— Igen de csak egy férfival,
Hja! a ki ilyen nagyba viszi a divatot az tanuljon túrni.

— **Kevés a tüzi-fa.** Városszerte panaszokodnak, hogy minden fa raktárban kevés a tüzelésre igen alkalmas bot-fa. A fogyasztó közönség, mely különösen szereti a fűtésre legalkalmasabb, legcélszerűbb botfát már napok óta hiába ostromolja a fa raktárakat. Megnyugtatósul értesítjük mindazokat, kik botfára akarnak szert tenni, hogy tekintettel közelgő téli időre, a jövő hóban már telve lesznek a kedvelt faanyag-gal a faraktárak.

— **Vége a dinnye szezonnak.** A holnapi nappal megszűnik a dinnye szezón Debreczenben is. Adtunk már hírt róla, hogy a városi tanács úgy intézkedett, hogy a dinnyét csak október 1-ig szabad árulni. Utasítva lett a rendőrkapitányság arra, hogy e határozatnak érvényt szerezzen. Amennyiben pedig már csak a holnapi nap van hátra s még mindig igen sok dinnye van a piacon, valószínű, hogy a rendőrségnek lesz dolga az elkobzás és megsemmisítéssel.

— **A régi jó idők.** Nem hiába mondják a régi időköt jóknak. Szinte hihetetlennek tetszik ma, hogy egy báránynak 8 kr és egy gedónak 6 kr o. é. volt az ára. Előttünk van egy 1815-ben Benyesden kelt peccétes okmány, mely ezt hitelesen bizonyítja. Szövege a következő:

Hogy a fellejebb írt Dézmás Tiszt Urak Helységünkben megjelenvén Lakosainknak Báránnyait és Gedóikat előttünk egyről egyre felolvastván találtattak Bárányok No. 5. Gedók — melyekből a Méltóságos Uraság részére in Natura Semmi. Váltóban maradtak Bárány No. 5. Gedó No. 5. Ezeket Lakosaink a Bárányokat ugyan per 8 kr a Gedókat Per 6 kr megváltván jött meg a Méltóságos Uraság Számára Rf kr 40 és hogy sem több sem kevesebb, arról adjuk ezen tanubizonyosságot tevő Levelünket. Benyesden Aprilis 28-ika 1815. Benyesdi bíró Mihók Pável több esküdteimmal együtt. Kiadta Kerületbéli Notárius Komáromi József m. k.

— **A kávéházak zárórája.** Jön a jó világ vendégek és kávésokra nézve egyaránt. Hétfőn beköszönt a szent Mihály napi országos vásár s ettől a naptól kezdve az egész vásár alatt nem lesz záróra. A szűret alatt, hadd szüreteljenek a kávésok is, akikre nézve bizonyára csak az a baj, hogy nem tart január elsejétől, december 31-éig a vásár.

— **Paraszt bosszu.** Juliskánál nem volt szenvedélyesebb tánczos a városban. Csak a télen is három-négy bált tánczolt végig egyfolytában. Mert ugy esett a dolog, hogy a kocsis, a talyigás, a hordár, uri inas-bálok egymásutáni napokra estek. De meg a híres nagyerdei „Leveles”-ben se találták fel párját. Szerették is Juliskát ezért a tulajdonságáért sokan. — De kiváltkepen Döngő uri-kocsisnak epedt érte a szive nagyon. Hanem megvagygon az irva régen, hogy titok a nő szive. A sok titokból, mi benne lakozik, csak azt tudjuk, hogy huz egy kicsit a katonasághoz. Juliskájé is nemkülönben így volt. Puskás huszárcáplár urnak ajándékozta azt még akkor, mikor, mint huszár-közember vezette először tánczra az „Elizium”-ban. — Így hát Döngő uri-kocsis kimaradt a Juliska szivéből, mint a szegény ember káposztájából a disznóhus. Hanem hát nem azért volt ő családott szerelmes, hogy ne lett volna valami fogalma a bosszuról. Elhatározta, hogy megbosszulja magát. Megkérte vasárnap egy tánczra a „Leveles”-ben. Még szombatn este kunyorálta tőle a kutyát. A leány azt felelte büszkén, hogy minden táncza,

az utolsó kis lépésig le van foglalva a káplár ur részére. Hát jól van Julcsa, megbánod te még ezt gondolta magában Döngő. — Jókor vasárnap délután, mindjárt ebéd után ült Julcsa a kistemplom előtti padon, várva a kis vonatot s a káplárt. Az arra ügyelgő Döngő oda furakodott Julcska mellé s addig beszélt mézes-mázos szavakon hozzá míg az engedve a kocsis kérésének, betért egy pohár sörre Kopeckzyhez. Addig addig ivott Julcska „egy pohár” sört, míg kezdett keresztbe állani a szeme. Az egész délutáni szabadság érzéssel szívében, nagyon jól esett a lánynak az ital. Rövid félóra alatt úgy leitta magát, hogy az asztal alá esett. Bevitték a rendőrséghez. A káplár ur hiába várta Julcskát a „Leveles,-ben. Más-sal táncolt, másban szeretett, mert hogy olyan a katoná szíve. Julcska pedig a börtönben elmélkedett míg ki nem ment a mámor a fejéből, hogy milyen bosszuallók az uri kocsis szívek.

— **A mező rendőrségi kapitánysághoz** rendelet érkezett a honvédelmi minisztériumtól, mely a hadgyakorlatoknál történendő károk megtérítésének szabályait tartalmazza. A rendelet értelmében ezután a hadgyakorlatok alkalmával kisebb mezőgazdákat fognak hivatalból alkalmazni, kik megfogják becsülni az esett károkat, hogy a károsultak, mint eddig kárpótlásban részesülnek.

— **A la Klapphorn.** Kaczkias menyecske hajol ki az ablakon. Tekintete kutat, de nem a férj után. Egy nyulánk fiatal ember ér az ablak alá, a menyecske még jobban kihajol és elcsattan a csók. A szeladon tovább halad s találkozik a férjjel, ki megszólítja:
— Nem láttad a feleségemet?
— De igen, jól néz ki — az ablakon.
— Szervusz!
— Ég veled.

— **A debreczeni csapatkórház.** A cs. és kir. debreczeni csapat kórház kezelő bizottsága a kórház — és a betegek fehérműneik tisztítása s javítása biztosítása czéljából az 1893 Január 1-től Deczember 31-ig esetleg egész 1895 Deczember 31-ig terjedő időszakra nyilvános ajándatra verseny tárgyalást hirdet, melyre a szó — vagy írásbeli ajánlatok az említett katonai hatóságánál 1892 Október 10-ének d. e. 10 órájáig adandók be, mire a vállalkozni szándékozók figyelme azon megjegyzéssel hivatik fel, hogy a közelebbi feltételek az alólírt kereskedelmi és ipar kamaránál a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Debreczen 1892. Szeptember 27. A kereskedelmi és iparkamara.

— **Rosz tréfa.** Egy kis leány sikoltott ma torkaszakadtából a kenyérből, hogy elveszett az őrzésére bizott csomag mellőle. A lármára összegyűlt néptömeg között aztán megjelent egy asszony aki vissza hozta a károsult kis leány pakját, azzal a kijelentéssel, hogy ő vitte el a pakkot, de csak azért, hogy megráfálja a kis leányt.

— **Nagy kutya sereg** csatangol éjjelenként a piacon, különösen az aru, kofa sátrak körül, a kenyérből. Messze tanyákról bejönnek a kutyák vendégszerpelni, lakomát csapva az eledel hulladékokon. De úgy látszik nagyon pillituzsan járnak el ezek a kóborló kutyák, mert mire közeleg a reg mintha csak sejtelve lenne a gypmester mindennapi működéséről hajnal hasadtával már szerte szélednek s így a sintér csak hült helyét találja az éjszaka kóborló kutyá seregnek.

— **A csavargók királya.** Mindenki tudja, vagy legalább gondolja, hogy **Orvos Gyurkáról** van szó, ki hosszabb ideig tartó fogsága után, kiszabadult a börtönből s úgy látszott, hogy már-már kezd a javulás útjára térni. — Egyik-másik kereskedőnél, sőt mezei munkálatoznál is dolgozott az utóbbi időben szorgalmasan, hűségesen. Úgy látszott, hogy becsületes, munkás ember lesz a hirhedt s nagy ösmeretségnek örvendő csavargó királyból. — Azonban a napokban újból utólrta a végzet. A rendőrség fekete könyvében újra rátalálunk az ő „nagy” nevére. Újra ott ült ma a kapitányságnál, a vádlottak padján. „Sora” akadt ujjalag. Pénzre tevén szert, újra neki adta magát az ivásnak s ittas állapotában egy szivar miatt összekapott egy helybeli kereskedővel. Az incidensnek az lett a vége, hogy a rendőrök elfogták s most várja büntetését városunk csavargóinak feje, a hirhedt csavargó-főnök.

— **Fürdő tapasztalat.** X-né a bájos, gömbölyű asszonyka, látszólag meghizva dicsekedik

barátnői előtt, vonatkozással termetére, hogy mennyire használt neki az idei kura:

— **Ugye meglátszik rajtam, hogy nem hiába tölöttem a nyarat a fürdőn?** — kérdi egy társaságban.

— De még az én tárczámon is — feleli az udvariatlan férj — mutogatva üres pénztárczáját.

— **A magyar kir. meteorologiai intézet időjelzése szeptember 29-én:**

(Távirati tudósítás. Érk. 4 óra — p.)
a = derült, **t** = hőstüledés, **l** = nyugaton csapadék, **ch** = zivatarok.

Legujabb.

A nemzetközi baromfi kiállítás nyertesei.
A Budapesten megtartott nemzetközi baromfi kiállításon, egyesületi arany-érmeket nyertek: **A debreczeni gazdasági tanintézet** Bráhma-tyukjaiért; **Berger és Györfy**, debr. tenyésztők, emdeni-ludjaikért; **Kovács János** Debreczenben brama-tyukjaiért. Továbbá elismerő oklevelet nyert **Gobóczy Róza** (B.-Ujfaluban) vaddal, házi nyulért. Összesen díjaztattak különféle érmekekkel és okmányokkal 46-an.

A kolera.

Lemberg, szept. 27. Lublinban borzasztó mérveket ölt a kolera. A város oly sűrűn és szűken van építve, hogy lehetetlen azokat a házakat, melyekben koleraesetek előfordulnak, elszigetelni; ezenfelül a lakosság ellenszegül a közegészségi hatóság rendelkezéseinek, a mely képtelen a kolerabetegeket a koleraházakba szállítani, miután a lakosság ezt megakadályozza. Mindezek a körülmények nagyon előmozdítják a kolera terjedését.

Berlin, szept. 28. Mig Hamburgban a kolera szünőfélben van, addig a **hagymáz** esetek aggasztó mérvben gyarapodnak; a lefolyt héten száztíz ember halt meg hagymában. A berlini és hamburgi lapok közt erős sajtóharc folyik. — A Hamburg. Nachr. a napokban egy cikket közölt, melyben a **birodalmi kormány** azzal vádolja, hogy vétkes közönyt tanúsított egyes városok törvényellenes elzárási intézkedése ellen; erre ma a Nordd. Allg. Ztg. azt feleli, hogy a hamburgiaknak nem áll jogukban panaszkodni mások felett, mert bőséges és alapos oka van rá. Hogy a saját kapuja előtt söpörjön. Hamburg az ilyen eljárással mások rokonszenvét kockáztatja. —

Közgazdaság.

— **Sertésvásár.** Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok árjegyzése szept. hó 28-án.
Hizott sertésárak: **I. Magyar első rendű:** Öreg nehéz (páronként 400 klgon felüli sulyban) — krig. Öreg közép (páronként 300—400 klg. sulyban) — krig. Fiatal nehéz páronként 320 klgon felüli sulyban — 45 krig. Fiatal köz. (páronként 251 320 klg. sulyban) 45—46 krig. — Fiatal könnyű (páronként 250 klgig terjedő sulyban) 46—47 krig. — **II. Magyar szedett:** Nehéz (páronként 280 klgon felüli sulyban) 42.—43. krig. Közép (páronként 220—280 klg. sulyban) 43—44 krig. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő sulyban.) 45.—46. krig. — **III. Romániai:** Nehéz (páronként 260 klgon felüli sulyban) — krig. — Közép (páronként 220—260 kgr. sulyban) — krig. Könnyű (klgr.-kint 220 klg terjedő sulyban) — krig. **Szerbiai:** Nehéz (páronként 260 klgon felüli sulyban) 43.—44. krig. Közép (páronként 220—260. klg. sulyban) 43.5—44.5 krig. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő sulyban) 43—45 krig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokványserű levonások mellett egy kilogram sulyra krajezárókban értendők. Szokványserűleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 klg. vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4 1/2 százalék vonandó le. — A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadónak.

Sertéslétszám. 1892. év szept. hó 26-án volt készlet 133.833 drb, 1892. szept. hó 27-én felhajtott 1707 drb. 1892. szept. hó 27-én elszállított 941 drb. — 1892. szept. hó 28-án maradt készletben 134.599 drb.

A hizott sertés üzletirányzata: lanyha.

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsdén 1892. szept. 28. Távirati tudósítás.

Magyar aranyjárdék 6%	—
Magyar aranyjárdék 4%	111.80
Magyar papírjárdék 5%	100.50
Magyar vasuti kölcsön	120.—
Magyar keleti vasuti államk. I. kibocsátás	—
Magyar keleti vasuti államk. II. kibocsátás	—
Magyar keleti vasuti államk. III. kibocsátás	117.50
Horváth-szlavon földtehermentesítési kötv.	—
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	—
Magyar földtehermentesítési kötvény	—
Temes-bánati földtehermentesítési kötvény	—
Temesbánati földteherment. kötvény zárad.	—
Magyar szőlődezsmaavltság kötvény	—
Magyar földteherment. kötvény záradékkal	—
Magyar nyeresemény sorsjegy-kölcsön	143.—
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	136.50
Osztárjárdék papírban	96.20
Osztárjárdék ezüstben	95.60
Osztárjárdék aranyban	113.75
1860-iki osztár államorsjegyek	140.—
Osztár-magyar bankrészevény	100.—
Magyar hitelbank-részevény	30.—
Osztárk hitelintézet-részevény	60.40
Ezüst	15.—
Cs. és kir arany	—67
20 frankos arany (Napleon'd'or)	63.90
Német birodalmi márka	10.58
London (3 havi váltókért)	55.18
20 márkás arany	15.99

CSARNOK.

A gyónás.

Franciaiból: **i. H. S.**

Főtisztelendő Benedek Ur már épen beakarta zárni a a setrestye ajtaját, sőt már egyszer rá is fordította az antik zárat, midőn meglepetve hagyta abba a megkezdett műveletet.

Hogy rendes szokásaként ezuttal másodsor is rá nem fordította a zárat, annak oka egy szép, szenvedő kinézésű hölgy megjelenése volt, ki alig pár lépésnyire tőle szemelláthatólag és egyenesen a templom ajtónak tartott, igyekezve feltartóztatni a főt. urat terve kivitelében.

— Főt. uram, kérem szépen! én... én... gyóni, s bűneim nyomasztó terhétől megszabadulni akarok...

A hölgy mint mondám nagyon szép volt. Hófehér banatos arcának a szemérem és szégyen érzete némi pirosságot kölcsönzött, hosszú fekete haja lebontva, vállaira omlott, tekintetén látszott a belső dusakodás nyoma, melyet legyőzött álszemérme vivott a vallás és hittet, kezeit pedig kérésleg emelte a bűnbocsátás szolgája felé...

A pap tettetlen elutasító mozdulatot tett. — A sir irgalmas lesz bűneiddel szemben lányom. Térj haza, imádkozzál s ne vétkezzél többé; bűneid meglesznek bocsátva. 1 óraker különben nincs helye a gyónásnak.

— Főt. uram, nem tudtam előbb jönni — szólt a nő leverten. —

— Igen, tudtam én azt jól, hogy miért nem lehetett előbb jönni. A házi dolgok, az öltözködés, látogatás stb. mind-mind előbb valók, s csak ezek elvégzése után kerül a sor a jó Istenre; előbb ezt, aztán azt, s csak úgy, ha idő jut rá, jöttök a templomba. Menjünk jó asszony. Most én sem érek rá. A kastélyba vagyok ebédre hivatalos, s sietnem kell oda, nehogy elkéssék s várakoztassak magamra. Tíz óra óta itt ülök a templomban, s ez idő alatt egyetlenegy árva bűnbánó lélek sem jött. Tehát holnap! Disszertessék a J. Kr.!

— Ah, Istenem! — szólt a nő sóhajtva — hát a bűntudat nyomasztó sulyával virradjak fel holnap az Ur feltámadásának ünnepi reggelén! Hát nincs az én bűneim számára ma kegyelem?

A pap lelkében a kötelesség és az elkésés félelme vívott egymással. Végre is az előbbi győzött s engedett a nő kívánságának.

Kissé bosszusan ugyan, de kinyitotta az ajtót s a nő előtt menve, kijelölte a helyet, hol a gyónás fog megtörténni. Majd a gyóntató székre ülve, letérdeltette a nőt s aztán felszólította, hogy sorolja fel elkövetett vétkeit.

Előbb azonban a szokásos kereszthányást mindkét fél megtevé, miközben a pap a teremtő Atyának, a megváltó Fiúnak s a megszentelő Szentlélek, teljes szent háromság egy élő Istennek nevében imádkozott.

— Nos, mik a bűneid, lányom?

Az asszony még nem végezte volt be imáját, melyet mint egy ájtatos és hívő katolikus keresztyénhez illik, nagy buzgósággal folytatott.

— Nos, mondd már, hogy: ámen s aztán sorold fel bűneid.

A nő csak hallgatott tovább.

A pap már kezdte bánni, hogy visszafordult az ajtóból, s félve hogy lekésik az ebédről, könyörgésre fogta a dolgot:

— Lányom kérlek, ne tartóztass hiába, már is lekéstem dolgaimról. Hát ugye bár nem gyilkoltál, nem öltél meg senkit? nem loptál semmit? Nos csak gyorsan ki vele! Vagy talán hazudtál, békétlenkedő, czivakodó vagy? Vagy elhanyagoltad az imádkozást? Nos, hát akármit tettél, menj haza békén, és ne tedd e vétkeket többé. Adom neked a bünbocsánatot az Atyának, a Fiúnak s a Szent-Lélek Istennek nevében.

Már fel is emelkedett ülőhelyéről, befejezettek tekintve a gyónást, midőn a nő megszólalt bánatos hangon.

— Lelki atyám, én még mindezeknél nagyobbát vétkeztem.

— Nagyobbat? Nos mond hát mit tettél?

— Oh atyám, én nagy bűnös vagyok... nem is tudom hogy mondjam... igen... rosszul bántam férjemmel, hogy is mondjam csak... kijátszottam... megcsaltam őt!

— Ejh, ejh, nem is hittem volna, szólt a pap — megfélekedve arról, hogy a gyóntató széken ül, hol halkán kellene beszélnie.

— Ejnye, ez bizony baj, de hát ilyen eset még ebben a városban csak egyszer fordult elő, a kapitány B. nejevel. Most én lányom nem érek rá keresni bűnödre a büntetést. A jó Isten megbocsátja neked, csak ne vétkezz ezután. Siesünk...

— De Főt. Ur, ne hagyjon vigasz nélkül távoznom...

— Hát aztán szólj csak lányom, mikor történt meg ez a bűn?

— Egy hónap óta Főt. Ur!

— És kivel?

A nő megnevezte a bűntársat.

— Ah igen ismerem őt — szólt a pap.

— S aztán egy hónap óta hányzor?

— Tizenegyszer lelkiatyám!

— Tizenegyszer! — szörnyűködik az öreg.

— Oh romlott erkölcsök, oh romlott világ!

Már épen átkot készült kiáltani, midőn a toronyóra $\frac{3}{4}$ 1-et ütött, mely figyelmezteté őt, hogy az utolsó perc is letelt, midőn őt várják a kastélyban.

— Hamar, hamar lányom! Hát aztán mond, legalább megbántad e bűnöd?

— Igen atyám, — kiáltott hévvel a nő. —

Nos, akkor menj haza békével, imádkozz el 4 miatyánkot, 4 ave-Máriát s 11 Hiszekegyet s akkor aztán holnapután felmentelek a bűn-teher alól. Gyorsan lányom, gyorsan, nincs egy perc vesztegetni való időm sem.

Látható megkönnyebbüléssel kelt fel mindenik fél, amaz térdepléséből, emez ülőhelyéről s mindketten az ajtónak tartottak.

Épen e perczben rohant azonban egy másik szép nő az ajtón be, egyenesen a pap felé tartva.

A pap látva a nő szándékát, előre is tiltó mozdulatot tett kezével, gondolva, hogy visszatérésre bírhatja a nőt.

Azonban ez nem engedett oly könnyen, sőt inkább csaknem megrovólag hányta a pap szemére, hogy hivatásában akarja akadályozni.

Benedek tisztelendő ur kétségbeesve fordult vissza, gondolva, hogy néhány perc alatt kihallgatja az ujonnan jött nőt.

Miután leült a gyóntató székre, s mindkét fél imádkozott, felszólította a pap az ujonnan jött nőt, hogy szintén gyónja meg bűneit.

— Nos lányom, csak gyorsan, mond mit vétkeztél? Talán te is kijátszottad, megcsaltad férjedet?... Csak beszélj kérlek gyorsan!

A nő a bámulattól és szégyen érzettől szóhoz alig juthatott. Válaszként háromszor igen-t intett fejével.

— Tempora, o-mores! — szólt a pap elkeseredve. E város idáig az erkölcsösség példányképe volt, s most ráillik a próféta átka: „te gonosztevők városa, te bűnnel telt város!”

— Szerencsétlen nő te, s mióta vagy te e bűnben leledző? Mióta játszod ki férjedet, azt a sajnálatra méltó embert?

— Egy hó óta főt. uram.

— No e felől csaknem biztos voltam. A fejem mertem volna rá tenni. S nem de ez idő alatt 11-szer vétkezél lányom?

— Nem főt. uram, csak hétszer!

— Hétszer? no ez már kissé bajos. De lásuk csak a büntetést.

Benedek ur szeméit a templom boltozatára függesztve, számitani látszott magában, hogy mi lesz méltányos büntetése e nő vétkének, arányitva ezt az előbbi nő bűnére szabott büntetéshez.

— Lásuk csak, 7 áll a 11-hez, mint 4 áll a 10-hez. 11 nek fele... 11 nek fele... ejh no, az ördög kinlódik itt algebrai feladványokkal mormolá magában a szent atya.

— Menj haza lányom te is békével. Imádkozzál s ne vétkezzel többé. Látod páratlan számokkal nehéz eligazodni, 11-nek fele 5 és fél 7 nek a fele...

Az óra 1-et ütött.

— A nő nem tágitott, s kérte, hogy oldja fel bűnei terhe alól, mert holnap a feltámadás ünnepein a bűntudat tudatával nem jöhet templomba.

— Nos hát akkor leányom, miután tudod hogy nincs időm számitgatni, hát csak térj haza te is, mondj el: öt miatyánkot 4 ave mariát s 11 hiszekegyet, s — akkor még négy-szer megcsalhatod férjed!!!

A kis lottó húzása.

— Szept. 28-án. —

Brün: 32 39 75 5 68.

Idegenek névsora.

Bika szálloda.

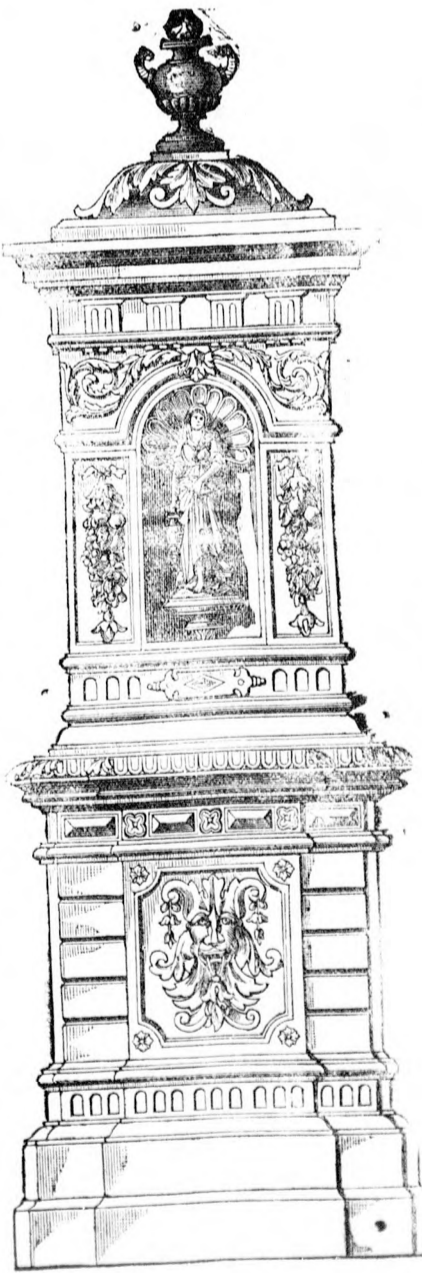
Kauffman Derecske, — Steinfeld kereskedő Bécs — Dr. Gráber ügyvéd Zólyom, — Wurth B est, — Sax hivatalnok T-Füred, — Sigmond kereskedő Bécs, — Szabó és neje Keszthely, — Kutta kereskedő Bozen — Br Duka Temesvár, — Ostereicher ügyvéd Bpest, — Moskovits Temesvár, —

Angolkirálynő szálloda.

Mainig hadbiztos Bpest, — Bona Jenő alhadbiztos Bpest, — Habachirih Lajos Munkás, — Eder János Bécs — Krajeri Terézia Szatmar, — Horváth Ferencz Bpes — Hofman Bpest, — Ehrenfeld Álmosd, —

„Frehnerszálloda.”

Rozenthal Gyula Bpest, — Kálainé Bpest, — Beer Ede Bpest, — Reichinger Géza Szatmár, — Lichtman önkéntes Álmosd, — Luka Ármin Bpest, — Epstein utazó Holitz, — Groszman ker. segéd Szatmár, — Lányi és neje Kisujszállás, — Mann Mayer Margita, — Feni László Ungvár, — Hoch Gyula cs és kir. Hadapródok — Hoch Ernest Cs. és kir. H dapródok, — Hezer és neje Várad — Berolló Johanni olasz Mauiakó, — Grosz Diószeg.

LEGNAGYOB
AGYAG- és PORCELLÁN-
kályha-raktár
a világhírű
Budweiser
gyártmányban
legolcsóbb árak mellett

TÓTH GYULA
vasnagykeres kedőnél,
DEBRECZENBEN,
a városháza sarkán.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ugyanitt megrendelhető a
„CALIGRAF” amerikai
írógép.

Intézeteknek, nagykereskedőknek, gyenge szeműeknek, fogyatékos kezűeknek; legszebb és leggyorsabb írórendszer.

